

medelst Consumtions-Afgifterne stod hver Kjøbstad for sig som et specielt afluttet indenriggtoldsystem; og skøndt Afsondringen var blevet mindre streng og derfor mindre principstridig ved den Forandring, som er truffen i Henseende til Omførselen af Brændevin, Ol og Eddike ved Pl. 5te April 1841 §§ 3, 4 og 5 jfr. med Pl. 30te November 1842, er det dog øiensynligt, hvormeget de mange Consumtionsbarrierer have hæmmet den frie Samfærdsel i Landet. Der gives neppe Noget i Landet, som ikke af egen Erfaring er overbevist om, hvor byrdesuld og hadesuld Consumtions-Controllen og det idelige Portestefsyn paa Reiser og i den daglige Passage gennem Byerne er, om det end udøves med nok saa megen Conduite og Skaansomhed. Der er gjort ikke ubetydelige Anstrængelser og Opoffrelser for at lette Communicationsmidlerne og fremme Samfærdselen; men et af de Samfærdselen meest hindrende og besværende Baand var visnok Portopsynet og den dermed forbundne Indretoldcontrol. Det lader sig vel ikke umiddelbart paavise og endnu mindre documentere med Tal, hvorledes Samfærdselen herved indskrænkes, og hvilken skadelig Indflydelse derved udøves paa den nationale Production; men der lader sig dog paavise de Hovedretninger, i hvilke Consumtionen virker hæmmende paa Samfærdselen. At de Reisende deraf føle sig besværede, og at dette Baand paa Persontransporten efter sædvanlig Erfaring tillige indvirker paa Vareførselen og Handelsomsætningen i Landets Indre er umiskjendeligt. At de Handlende i høi Grad føle sig bebyrdede ved Portopsynet og Alt, hvad dermed staaer i Forbindelse, hvorved de forarsages Uleilighed, Tidsspilde, Indskrænkning i Affætning og ligesænt Tab formedelt Ordensstraffe o. desl., som de paadrage sig, er ikke mindre indlysende; Det Samme gælder om Enhver, hvis Næringsbrug eller Forretninger bringe ham i stadig Berørelse med Portopsynet; og den Uleilighed og Tidsspilde, samt det directe Pengetab, som man for det større Antal Ødere mindre kan bringe i Anslag, fordi samme fordeles paa en Masse Individder, udgjøre ingen ubetydelig Gjenstand for saadanne Afgiftsydere, med Hensyn til hvilke de hyppigen gjen-

tages. Hertil kommer endnu, at Consumtions-Afgiftssystemet i flere Henseender har indskrænket den frie Benyttelse og Udvikling af Industrien. Saaledes medførte samme Vanfæltgheder ved nye Mølleanlæg i Kjøbstæderne; det var til Hindrer for flere nærbeslægtede Erhvervgrenes Forening, saasom Mølleanlæg med Brødbagning og Udbrygning til Salg, eller med Brændevinsbrænding, dette sidste Næringsbrugs Forening med Bageri, Meelhandel, Stivelsesfabrikation m. m; og overhoved virke Consumtions-Afgifterne hæmmende paa Industrien i Almindelighed derved, at de, som hvilende paa de første Livsfornödenheder, nødvendigvis maae udøve Indflydelse paa Arbejds-lønnen, hvilket bliver saameget mere føleligt, som baade Toldlovgivningen og den øvrige Lovgivning i Kongeriget binder de industrielle Anlæg for en stor Deel til Kjøbstæderne. Til disse Betragtninger over, hvorledes Consumtions-Afgiftssystemet ligesænt virker indskrænkende paa Industrien, baade den høiere og lavere, vilde det ikke være vanskeligt at føie flere Exempler paa, hvorledes fornemmelig Kjøbstadindvaanerne, men ogsaa de nærmestliggende Landboere i mangfoldige Tilfælde hæmmes i deres Virksomhed og Samfærdsel af bemælte Afgiftssystem, saasom naar en Kjøbstadindvaaner har Jorder, der stude umiddelbart op til en Bageport i hans Gaard, hvilken Port han dog ikke tør benytte for Consumtionsvæsenets Skyld, men i det Sted ofte maa kjøre en lang, Tid spildende, Stid paa Heste og Vogne samt andre Omkostninger, altsaa directe og indirecte Pengetab forarsagende Omvei, fremdeles naar en Landbo, der boer lidt udenfor en Kjøbstad, har consumtionspligtige Varer at føie igjennem Kjøbstaden til et paa den anden Side beliggende Sted o. s. v. Der synes ogsaa at være saameget mere Anledning til at føie Klage over den med Consumtionen forbundne Hindring af Samfærdselen og sammes øvrige Gener og Indskrænkninger, som alle Steder ikke deraf rammes i lige Forhold; men Byrden fornemmelig bliver følelig for de Kjøbstæder, der ligge paa Hovedrønterne. Saaledes var Consumtionsvæsenet i Ringsted og Roeskilde t. Ex. en aldeles utaalelig Byrde for den megen Fragtkjørsel og Productførsel mellem